

RP 79/2025 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av bokföringslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av bokföringslagen i fråga om sådana stora företag som ännu inte har varit skyldiga att rapportera om hållbarhet i enlighet med bokföringslagen. Den föreslagna lagen gör det möjligt att skjuta fram rapporteringen med två år till räkenskapsperioder som börjar den 1 januari 2027 eller därefter. Genom förslaget genomförs bestämmelserna om hållbarhetsrapportering i det så kallade direktivet om senareläggning, som gäller hållbarhetsrapportering.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 december 2025, men enligt förslaget kan lagens bestämmelser tillämpas redan under de räkenskapsperioder som börjat den 1 januari 2025 och därefter.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 Direktivändringarnas syften och huvudsakliga innehåll	4
2.1 Direktivens syften.....	4
2.2 Huvudsakligt innehåll	4
2.2.1 Begränsning och senareläggning av hållbarhetsrapporteringen	4
2.2.2 Lindring av rapporteringskraven enligt ESRS-standarderna	5
2.2.3 Begränsning av små och medelstora företags informationsskyldigheter	5
2.2.4 Lättad taxonomisk information.....	5
2.2.5 Verknningar på kreditinstitut och försäkringsbolag	6
3 Nuläge och bedömning av nuläget	6
4 Målsättning	8
5 Förslagen och deras konsekvenser	8
5.1 De viktigaste förslagen	8
5.2 De huvudsakliga konsekvenserna.....	8
5.2.1 Senareläggning av rapporteringsskyldigheterna med två år	8
5.2.2 Minskning av kretsen av hållbarhetsrapporteringsskyldiga – konsekvenser för fullgörandet av finansmarknadsaktörernas egna rapporteringsskyldigheter	9
5.3 Övriga konsekvenser	9
6 Handlingsalternativen och deras konsekvenser.....	9
7 Remissvar	10
7.1 Ställningstaganden av ministerier och myndigheter.....	10
7.2 Utlåtanden av intresseorganisationer inom näringslivet.....	10
7.3 Utlåtanden av revisorer och serviceproducenter inom ekonomiförvaltningen	11
7.4 Fortsatta åtgärder på basis av bedömning av remissvaren.....	11
8 Specialmotivering	12
9 Ikraftträdande	13
10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	13
LAGFÖRSLAG.....	14
Lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av bokföringslagen	14

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Syftet med propositionen är att genomföra bestämmelserna om hållbarhetsrapportering i Europaparlamentets och rådets direktiv 2025/794 om ändring av direktiven (EU) 2022/2464 och (EU) 2024/1760 vad gäller de datum från och med vilka medlemsstaterna ska tillämpa vissa krav avseende hållbarhetsrapportering och tillbörlig aktsamhet för företag, nedan *direktivet om senareläggning*. Direktivet är en del av det så kallade Omnibus I-förslaget som kommissionen offentliggjorde den 26 februari 2025, och som också omfattar förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiven 2006/43/EG, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 och (EU) 2024/1760 vad gäller vissa krav avseende företagens hållbarhetsrapportering och tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet, COM(2025)81 final, nedan *förslaget till ändringsdirektiv*).

Parlamentet godkände direktivet om senareläggning den 3 april 2025 utan ändringar och rådet röstade för godkännande den 14 april 2025. Direktivet antogs den 14.4.2025 och det har offentliggjorts i EU:s officiella tidning den 16.4.2025. Behandlingen av förslaget till ändringsdirektiv pågår i EU:s lagstiftande organ, men förhandlingarna om förslaget förväntas bli slutförda under detta kalenderår.

I sitt meddelande ”EU:s konkurrenskraft på lång sikt – efter 2030” (COM(2023) 168 final) betonar kommissionen vikten av ett regelverk som säkerställer att målen uppnås till lägsta möjliga kostnad. Kommissionen har därför åtagit sig att rationalisera och förenkla rapporteringskraven i EU-lagstiftningen. Likaså fäste Mario Draghs konkurrenskraftsrapport av den 9 september 2024 avseende vid att de nuvarande bestämmelserna är ägnade att oskäligt belasta i synnerhet små och medelstora företag.

I EU-ländernas ledares Budapestförklaring (11/2024) uppmanades kommissionen att lägga fram förslag för att lätta på regleringen. Som svar på detta strävar kommissionen i sitt arbetsprogram för 2025 efter att före utgången av sin mandatperiod 2029 uppnå en allmän minskning av den administrativa bördan med 25 % och i fråga om små och medelstora företag med 35 %. Förslaget är den första delen av en serie lagstiftningsförslag som syftar till att lätta på regleringen.

1.2 Beredning

För att minska företagens administrativa börda offentliggjorde kommissionen den 26 februari 2025 sitt så kallade Omnibus I-paket som omfattar ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiven (EU) 2022/2464 och (EU) 2024/1760 vad gäller de datum från och med vilka medlemsstaterna ska tillämpa vissa krav avseende hållbarhetsrapportering och tillbörlig aktsamhet för företag, COM(2025) 80 final, samt ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiven 2006/43/EG, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 och (EU) 2024/1760 vad gäller vissa krav avseende företagens hållbarhetsrapportering och tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet, COM(2025) 81 final.

Direktivet om senareläggning offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 16.4.2025 och trädde i kraft den 17.4.2025, dvs. i enlighet med artikel 4 i direktivet dagen efter det att det har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

Den utsatta tiden för det nationella genomförandet är den 31 december 2025 (artikel 3.1 första stycket).

Riksdagen informerades om beredningen av direktivet den 11 april 2025 genom E-skrivelse E 22/2025 rd, i vilken statsrådet understödde förslagen om att skjuta upp tillämpningen. Stora utskottet omfattade statsrådets ståndpunkt (protokoll StoURS 21/2025 rd, punkt 4).

Regeringens proposition har beretts vid arbets- och näringsministeriet. Numret för projektet, som inrättades den 14 april 2025, är TEM039:00/2025.

Utkastet till proposition var på remiss den 15 april–27 maj 2025. Ett sammandrag av remissyttrandena presenteras i avsnitt 7.

2 Direktivändringarnas syften och huvudsakliga innehåll

Förslagen i denna regeringsproposition begränsar sig enbart till bestämmelser som baserar sig på direktivet om senareläggning och som gäller hållbarhetsrapporteringen. För att hjälpa till med att strukturera propositionens innehåll jämfört med helheten i kommissionens Omnibus I-förslag beskrivs i detta avsnitt också de bestämmelser i förslaget till ändringsdirektiv som gäller innehållet i hållbarhetsrapporteringen. Däremot lämnas kommissionens förslag om ändring av företagsansvarsdirektivet utanför denna beskrivning. Med företagsansvarsdirektivet avses i denna proposition Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1760 om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet och om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och förordning (EU) 2023/2859.

2.1 Direktivens syften

Syftet med direktivet om senareläggning är att ge de företag som är skyldiga att upprätta en hållbarhetsrapport mera tid att förbereda sig för inledandet av rapporteringen. Syftet med förslaget till ändringsdirektiv är att göra hållbarhetsrapporteringen lättare att förstå och effektivare än för närvarande. Syftet med ändringsdirektivet är också att minska den administrativa bördan för små och medelstora företag genom att begränsa stora företags begäranden om information till små och medelstora företag som hör till deras värdekedjor.

2.2 Huvudsakligt innehåll

2.2.1 Begränsning och senareläggning av hållbarhetsrapporteringen

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2464 om ändring av förordning (EU) nr 537/2014, direktiv 2004/109/EG, direktiv 2006/43/EG och direktiv 2013/34/EU vad gäller företagens hållbarhetsrapportering (nedan *hållbarhetsrapporteringsdirektivet*) föreskriver att rapporteringen ska inledas stegvis. Rapporteringen inleds i år av sådana företag med minst 500 anställda som har en omsättning på minst 50 miljoner euro eller vars balansomslutning överstiger 25 miljoner euro. De första rapporterna gäller räkenskapsperioden 2024. I och med direktivet om senareläggning skjuts däremot rapporteringen för andra hållbarhetsrapporteringskyldigas del upp med två år jämfört med vad som tidigare föreskrivits. Deras hållbarhetsrapporter ska upprättas första gången först för den räkenskapsperiod som inleds den 1 januari 2027 och rapporterna ska offentliggöras 2028.

Utöver senareläggningen minskas också antalet rapporteringsskyldiga. Enligt förslaget till ändringsdirektiv gäller rapporteringsskyldigheten i fortsättningen endast sådana företag och koncerner som under den senast avslutade och den föregående räkenskapsperioden haft över

1 000 anställda och (i) en omsättning som överstiger 50 miljoner euro eller (ii) en balansomslutning som överstiger 25 miljoner euro. Dessa omsättnings- och balanskriterier är desamma som föreskrivs i gällande Europaparlamentets och rådets direktiv 3/34/EU om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG (nedan *redovisningsdirektivet*) när det gäller definitionen av stora företag, men arbetstagarkriteriet höjs till fyra gånger det nuvarande. I och med förslaget till ändringsdirektiv kommer det att sakna betydelse om företaget är börsnoterat eller inte.

2.2.2 Lindring av rapporteringskraven enligt ESRS-standarderna

I redovisningsdirektivet, sådant det lyder ändrat genom hållbarhetsrapporteringsdirektivet, åläggs företagen en dubbelriktad rapporteringsskyldighet i fråga om väsentliga ESG-frågor, dvs. hållbarhetsfrågor som gäller miljön (environment – E), mänskliga rättigheter och socialt ansvar (eng. social – S) samt bolagsstyrning (governance – G). De uppgifter som ska rapporteras är nödvändiga för att förstå dels företagets konsekvenser för hållbarhetsfrågor, dels hållbarhetsfrågornas konsekvenser för företagets egen utveckling, resultat och ställning.

Hållbarhetsinformation ska rapporteras i enlighet med de europeiska standarder för hållbarhetsrapportering (*ESRS-standarder*) som kommissionen antar genom delegerade akter i enlighet med hållbarhetsrapporteringsdirektivet. Dessa ESRS-standarder ska specificera hållbarhetsinformationens innehåll och vid behov vilken struktur som ska användas vid rapporteringen.

Kommissionen godkände den 31 juli 2023 de första ESRS-standarderna som är allmänna, dvs. branschneutrala. De iakttas i hållbarhetsrapporteringen oberoende av inom vilken bransch den rapporteringsskyldiga bedriver företagsverksamhet.

Syftet är att förenkla och förtydliga de nuvarande standarderna för att minska den administrativa bördan. I förslaget till ändringsdirektiv finns dock inga uppgifter om det närmare innehållet i genomförandet.

Tidigare ålade direktivet om hållbarhetsrapportering kommissionen att utöver de allmänna standarderna också utarbeta branschspecifika ESRS-standarder för rapportering i synnerhet om sådana omständigheter som är utmärkande för företagets bransch. Utarbetandet av sådana branschspecifika ESRS-standarder slopas dock nu.

2.2.3 Begränsning av små och medelstora företags informationsskyldigheter

Börsnoterade små och medelstora företag ska inte längre höra till de hållbarhetsrapporteringsskyldiga, såsom det konstateras ovan i avsnitt 2.2.1. Förslaget till ändringsdirektiv innehåller också en bestämmelse som begränsar både börsnoterade och onoterade små och medelstora företags informationsskyldigheter gentemot banker och andra aktörer på finansmarknaden samt gentemot hållbarhetsrapporterande företag. Av små och medelstora företag får inte längre krävas andra uppgifter än de uppgifter som särskilt anges i den frivilliga rapporteringsstandarden som gäller dem. Informationsskyldigheten är således betydligt snävare än enligt de egentliga ESRS-standarderna.

2.2.4 Lättad taxonomisk information

Också de informationsskyldigheter som baserar sig på Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och

om ändring av förordning (EU) 2019/2088 (nedan *taxonomiförordningen*) är enligt förslaget till ändringsdirektiv mindre än tidigare för en del rapporteringsskyldiga. De förenklade skyldigheterna kan utnyttjas av företag vars omsättning är mindre än 450 miljoner euro.

2.2.5 Verknningar på kreditinstitut och försäkringsbolag

Förslaget till ändringsdirektiv påverkar förutom börsföretag också andra företag av allmänt intresse, dvs. kreditinstitut och försäkringsbolag. Tillämpningsområdet ska inte längre beakta sådana aktörer separat.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

Enligt gällande lag är följande företag skyldiga att rapportera om hållbarhet:

Stegvis implementering	Rapporteringsskyldiga	Rapporteringens tidplan samt den relevanta bestämmelsen
”Första vågen” (cirka 100 företag)	i) Sådana börsnoterade stora företag och andra sammanslutningar av allmänt intresse i storföretagskategorin (dvs. finansiella institut och försäkringsbolag) som har över 500 anställda.¹ ii) Koncerner till de ovan nämnda juridiska personerna om dessa koncerner uppfyller kriterierna i punkt i), det vill säga de är stora koncerner – då ska ingen separat hållbarhetsrapport upprättas om den juridiska personen i fråga.	• Hållbarhetsrapporten ska upprättas första gången för den räkenskapsperiod som inleddes den 1 januari 2024 – rapporten ska offentliggöras 2025. • Ikraftträdandebestämmelsen för lag 1249/2023, 2 mom. 1-punkten.
”Andra vågen” (cirka 1 200 företag)	• Andra stora företag och stora koncerner än de som avses ovan, också sådana i andelslagsform (med undantag för företag inom primärproduktion) samt kreditinstitut och försäkringsbolag	• Hållbarhetsrapporten ska upprättas första gången för den räkenskapsperiod som inleddes den 1 januari 2025 – rapporten ska offentliggöras 2026. • Ikraftträdandebestämmelsen för lag 1249/2023, 2 mom. 2-punkten.

¹Som stort företag betraktas företag för vilka minst två av följande kriterier uppfylls under de två senaste avslutade räkenskapsperioderna: anställda >250 personer, omsättning >50 miljoner euro, och balansomslutning >25 miljoner euro.

”Tredje vågen”	i) Börslistade småföretag² (med undantag för mikroföretag) och medelstora³ börslistade⁴ företag ii) Små och medelstora börsnoterade företags koncerner om de uppfyller kriterierna i i) punkten, det vill säga de är små koncerner – då ska ingen hållbarhetsrapport upprättas separat om småföretaget eller det medelstora företaget. iii) I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 avsedda små och icke-komplexa institut. iv) Captivebolag för försäkring och captivebolag för återförsäkring som avses i försäkringsbolagslagen v) Sjömanspensionskassan och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt med avseende på deras placeringsverksamhet	• Hållbarhetsrapporten ska upprättas första gången för den räkenskapsperiod som inleds den 1 januari 2026 – rapporten ska offentliggöras 2027. • Börsnoterade företag kan dock efter eget övervägande skjuta upp tidpunkten för när rapporteringsskyldigheten inleds med två år. • Ikraftträdandebestämmelsen i lag 1249/2023, 2 mom. 3 punkten samt 4 mom.
”Fjärde vågen”	• Företag utanför EES-området om deras omsättning från EES-området under den senast avslutade och den föregående räkenskapsperioden var > 150 miljoner euro och de i EES-området har i) ett dotterbolag, som uppfyller kriterierna för stort företag, eller ii) en filial med en omsättning på > 40 miljoner euro	• Hållbarhetsrapporten ska upprättas första gången för den räkenskapsperiod som inleds den 1 januari 2026 – rapporten ska offentliggöras 2027. • Ikraftträdandebestämmelsen i lag 1249/2023, 3 mom.

² Som små företag betraktas företag för vilka minst två av följande kriterier uppfylls under de två senast avslutade räkenskapsperioderna: anställda >50 personer, omsättning >15 miljoner euro, och balansomsättning >7,5 miljoner euro.

³ Som medelstora betraktas företag som inte är mikroföretag eller småföretag, och som överskrider högst ett av de gränsvärden som definierar storföretag både under den avslutade och den omedelbart föregående räkenskapsperioden.

⁴ Med börsnotering avses en reglerad marknadsplats, och som en sådan verkar i Finland Nasdaq Helsinki Oy (Helsingforsbörsen). Samtidigt är First North Helsinki som förvaltas av Helsingforsbörsen en så kallad multilateral handelsplats (Multilateral Trading Facility, MTF) – som alltså inte är en reglerad marknad. Också små aktiebolag eller andelslag vars aktie eller värdepapper i eget kapital eller obligationslån är föremål för handel på Helsingforsbörsen är skyldiga att lämna en hållbarhetsrapport.

	under den senast avslutade räkenskapsperioden.	
--	---	--

En bedömning av nuläget presenteras i avsnitt 5.2.

4 Målsättning

Syftet med propositionen är att genomföra direktivet om senareläggning och på så sätt lätta på de finländska företagens administrativa börda i den utsträckning som är möjlig enligt EU-lagstiftningen. Målet motsvarar behovet enligt Petteri Orpos regeringsprogram (Ett starkt och engagerat Finland, av den 20 juni 2023, s. 106) att undvika ytterligare nationell reglering i samband med genomförandet av EU-lagstiftningen.

5 Förslagen och deras konsekvenser

5.1 De viktigaste förslagen

I enlighet med direktivet om senareläggning föreslås det i denna proposition att hållbarhetsrapporteringen ska senareläggas med två år för sådana stora företag som inte har varit skyldiga att utarbeta en rapport för räkenskapsåret 2024 och offentliggöra den under innevarande år. Således ska i dessa företag utarbetas en hållbarhetsrapport första gången först för den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2027 och rapporten ska offentliggöras 2028.

5.2 De huvudsakliga konsekvenserna

5.2.1 Senareläggning av rapporteringsskyldigheterna med två år

Skyldigheten att utarbeta en hållbarhetsrapport senareläggs så att ett stort företag ska utarbeta en hållbarhetsrapport först för den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2027 och rapporten ska offentliggöras 2028. Detta gäller dock inte stora företag och stora koncerner i ”första vågen” som har varit skyldiga att utarbeta en hållbarhetsrapport redan för räkenskapsåret 2024 (se tabellen i avsnitt 3).

Det gällande direktivet om hållbarhetsrapportering ska ha satts i kraft senast den 6 juli 2024. Finland genomförde det direktivet den 21 december 2023 bland annat genom en ändring av bokföringslagen (lag 1249/2023). En del av de trettio EES-länderna har dock försummat denna tidsfrist. Det finns fortfarande tolv sådana länder: *Estland, Tyskland, Österrike, Nederländerna, Tjeckien, Spanien, Portugal, Grekland, Cypern, Luxemburg, Malta och Island*.⁵ Med beaktande av att företagen i dessa länder är enligt sin nationella lagstiftning ännu inte skyldiga att hållbarhetsrapportera innebär ändringen av direktivet de facto att Finland och andra sådana EU-länder som har genomfört direktivet på behörigt sätt sätts till denna del i en jämlik ställning med de ovannämnda länderna.

Direktivet om senareläggning begränsar inte till någon del finländska företags rapportering enligt direktivet om hållbarhetsrapportering. Exempelvis kan ett företag som frivilligt rapporterar sina hållbarhetsuppgifter redan från och med 2025 fortsätta att rapportera om

⁵ Läget den 20 december 2024, källa: https://www.ropesgray.com/-/media/Files/Alerts/2024/12/20241219_CSRD_Tracker.pdf

hållbarhet också 2026, trots att rättsläget förändras i och med direktivet om senareläggning så att den första obligatoriska rapporteringsperioden är först 2027. Hållbarhetsrapporter som uppfyller kraven i direktivet om hållbarhetsrapportering är kuranta, även om de utarbetas för räkenskapsperioder som föregår den första rapporteringsperioden som avses i direktivet om senareläggning (dvs. räkenskapsåret 2027).

Det som anförs ovan gäller uteslutande hållbarhetsrapporteringen. Kraven på innehållen i bokslutet och verksamhetsberättelsen påverkas inte av att man blir utanför gruppen hållbarhetsrapporteringsskyldiga.

5.2.2 Minskning av kretsen av hållbarhetsrapporteringsskyldiga – konsekvenser för fullgörandet av finansmarknadsaktörernas egna rapporteringsskyldigheter

Den information som offentliggörs i hållbarhetsrapporteringen utgör en central grund också för fullgörandet av kreditinstitutens, försäkringsbolagens och andra finansmarknadsaktörers egna rapporteringsskyldigheter – som också de följer av EU-lagstiftningen – samt för deras kapitaltäckningsanalyser. Sambandet är kritiskt för genomförandet av målet i den europeiska gröna given: att i allt högre utsträckning styra kapitalflödena till hållbara objekt. I princip kan aktörer på finansmarknaden till exempel själva förutsätta i sina finansieringsvillkor att kundföretagen lämnar sådana uppgifter som de som aktörer på finansmarknaden behöver för att kunna uppfylla sina egna skyldigheter. Detta torde dock förutsätta sådant arbete för att definiera och förenhetliga informationsbehoven mellan marknadsparterna som sannolikt inte kan genomföras med ett särskilt kort tidsperspektiv.

5.3 Övriga konsekvenser

Förslaget påverkar inte skatteintäkterna och medför inte heller några nya skyldigheter för Skatteförvaltningen. Inte heller Patent- och registerstyrelsen, som är registermyndighet för bokslutsuppgifter, påverkas.

Förslaget berör inte frågor som rör konsumenternas ställning. Med tanke på det allmänna informationsintresset i det civila samhället minskar senareläggningen av rapporteringsskyldigheten den allmänna offentligheten när det gäller hållbarhetsfrågor till den del som företagen inte offentliggör uppgifterna på eget initiativ.

6 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

Genom direktivet om senareläggning ändras redovisningsdirektivet (2013/34/EU), som utöver bokslutsbestämmelser också innehåller bestämmelser om hållbarhetsrapportering. Redovisningsdirektivet är ett minimidirektiv som tillåter medlemsstaterna att nationellt ålägga strängare skyldigheter än vad som anges i direktivet.⁶ Således kunde Finland i princip hålla sig till den ursprungliga publiceringstakten enligt direktivet om hållbarhetsrapportering, dvs. att icke börsnoterade stora företag skulle offentliggöra sin hållbarhetsrapport från det innevarande räkenskapsåret 2025 redan under nästa år. Detta skulle dock försätta finländska företag i en ofördelaktigare ställning än deras konkurrenter inom EES-området på grund av en större kostnadsbelastning. Å andra sidan begränsar ändringsförslaget inte till någon del rapporteringsmöjligheten, vilket framgår av avsnitt 5.2.1. Ett företag får frivilligt rapportera sina hållbarhetsuppgifter redan från och med det pågående året 2025 och fortsätta rapporteringen

⁶Ett undantag är direktivförpliktelserna i fråga om småföretags bokslutsinformation, som medlemsstaterna inte får föreskriva strängare om.

från och med 2026, även om rättsläget skulle ändras på det sätt som föreslås så att den första obligatoriska rapporteringsperioden vore först 2027.

7 Remissvar

Utkastet var på remiss den 15 april–27 maj 2025. Sammanlagt lämnades 20 utlåtanden, som alla finns tillgängliga i sin helhet på adressen utlatande.fi (diarienummer VN/9109/2025). På grund av antalet utlåtanden och deras tydliga innehåll har det inte ansetts ändamålsenligt att utarbeta ett separat sammandrag. Nedan följer en sammanfattning av det centrala innehållet i ställningstagandena. Sammandraget gäller främst de frågor som det fästes avseende vid i utlåtandena när det gäller det nationella genomförandet av direktivet om senareläggning.

7.1 Ställningstaganden av ministerier och myndigheter

Enligt *social- och hälsovårdsministeriet* bör det av lagen och motiveringen till den tydligt framgå att möjligheten att skjuta upp tillämpningen av 7 kap. i bokföringslagen också gäller pensionsstiftelser och pensionskassor samt Sjömanspensionskassan och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.

Finansministeriet har inget att anmärka på lagförslaget, men fäster avseende vid att förslaget till ändringsdirektiv försvårar finansmarknadsaktörernas tillgång till information när de ska fullgöra sina egna skyldigheter.

Patent och registerstyrelsen anser att lagutkastet är ändamålsenligt, men anser det vara nödvändigt att klargöra om senareläggningen också gäller den digitala formen för de i 7 kap. 22–24 § i bokföringslagen avsedda handlingar som ska registreras i handelsregistret.

Skatteförvaltningen betonar att det också finns ett behov att främja digital registrering av boksluten för sådana företag som inte omfattas av hållbarhetsrapporteringen, eftersom informationsteknisk tillgänglighet och jämförbarhet ökar transparensen i fråga om ekonomiska uppgifter och det har effekter också på bekämpningen av grå ekonomi.

7.2 Utlåtanden av intresseorganisationer inom näringslivet

Finlands näringsliv rf understöder förslaget och anser att ett snabbt nationellt genomförande är viktigt.

Finsk Energiindustri rf anser det vara nödvändigt att det i lagändringen eller motiveringen till den förtydligas att möjligheten till senareläggning också gäller sådana företag av vars värdepapper endast obligationslån är börsnoterade. *Finanssiala ry* påpekar att det inte framgår av lagutkastet om lättnaderna också gäller stora andelslag, pensionskassor och pensionsstiftelser som omfattas av tillämpningsområdet för hållbarhetsrapporteringen. Samma oklarhet gäller också digitaliseringsskyldigheterna enligt 7 kap. i bokföringslagen. Föreningen anser att också dessa omständigheter bör omfattas av senareläggningen.

Directors' Institute Finland – Hallitusammattilaiset ry understöder förslaget och konstaterar bland annat att ett företag som frivilligt rapporterar sina hållbarhetsuppgifter redan för det innevarande året 2025 kan fortsätta att rapportera om hållbarhet också för 2026 trots att den första obligatoriska rapporteringsperioden är först 2027. Föreningen anser dock att det behöver förtydligas att trots att det redan har utsetts en granskare för hållbarhetsrapporteringen för räkenskapsåret 2025, innebär det inte att rapporteringen inleds tidigare än vad som förutsätts i lagförslaget, om inte något annat framgår av omständigheterna.

Hyvinvointiala HALI ry anser att det är viktigt att propositionen framskrider snabbt och utan dröjsmål till lagstiftning.

Finsk Handel rf understöder lagförslaget, men fäster dock avseende vid en möjlig motstridighet mellan avgränsningarna i förslaget till ändringsdirektiv och annan EU-baserad ansvarsreglering. Enligt Finsk Handel bör hållbarhetsbestämmelserna i så stor utsträckning som möjligt gälla alla företag, dock med beaktande av företagets storlek och internationella principer.

Enligt *Centralhandelskammaren* är det motiverat att förtydliga att senareläggningen också gäller skyldigheten enligt 7 kap. i bokföringslagen att använda digital form vid registrering och offentliggörande av handlingar.

Kohtuuhintaisten vuokra- ja asumisoikeustalojen omistajat - KOVA ry understöder förslaget.

Turism- och Restaurangförbundet rf understöder också förslaget. Organisationen fäster särskilt avseende vid att företagen trots direktivet om senareläggning och det nationella genomförandet av det kan rapportera sina hållbarhetsuppgifter frivilligt också för den innevarande räkenskapsperioden och för kalenderåret 2026.

Maatalousyrittäjien eläkelaitos föreslår att lagförslagets ordalydelse preciseras genom en hänvisning till de aktörer som avses i 2 mom. 3 punkten i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av bokföringslagen (1249/2023), varvid den nya lagen skulle omfatta alla rapporteringsskyldiga som nämns i den punkten.

Mikro- och ensamföretagare rf meddelar att de inte har något att yttra om utkastet till proposition, men påpekar att en utvidgning av rapporteringsskyldigheten i fråga om digitala bokslut till rätt små sammanslutningar skulle innebära en ökad administrativ börda.

Teknoliigateollisuus ry understöder förslaget om senareläggning och framför samtidigt vissa synpunkter på de omständigheter som omfattas av förslaget till ändringsdirektiv.

Företagarna i Finland rf understöder förslaget om genomförande av direktivet om senareläggning i sin helhet och fäster också avseende vid att direktivet inte begränsar finländska företags frivilliga rapportering på motsvarande sätt som direktivet föreskriver.

7.3 Utlåtanden av revisorer och serviceproducenter inom ekonomiförvaltningen

Ammattitilintarkastajat ry – Yrkesrevisorer ry föreslår att man överväger att samla bestämmelserna om säkerställande av hållbarhetsrapporteringen till ett separat kapitel i revisionslagen, eftersom antalet rapporteringsskyldiga torde minska betydligt jämfört med nuläget.

Ekonomiadministrationsförbundet i Finland rf understöder den föreslagna lagstiftningen.

Finlands Revisorer rf understöder förslaget, men anser att det behöver förtydligas till vilka delar senareläggningen gäller andra krav enligt 7 kap. i bokföringslagen än de som direkt gäller utarbetandet av hållbarhetsrapporteringen.

7.4 Fortsatta åtgärder på basis av bedömning av remissvaren

Vid den fortsatta beredningen av propositionen har remissvaren beaktats på följande sätt:

- bestämmelsen om tillämpningsområdet har preciserats så att den gäller alla juridiska personer som avses i 2 mom. 3 punkten i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av bokföringslagen (1249/2023), så att den föreslagna ordalydelsen också ska omfatta bl.a. Sjömanspensionskassan och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt,
- lagförslagets ordalydelse har preciserats så att den senareläggning som avses i den föreslagna lagen omfattar förutom hållbarhetsrapportering också övergången till sådana digitala registreringsförfaranden och förfaranden för offentliggörande som avses i 7 kap. i bokföringslagen, vilket innebär att bestämmelserna i 3 kap. i bokföringslagen ska iakttas i stället för dessa förfaranden,
- motiveringen har kompletterats med ett konstaterande om att som börsnoterade små och medelstora företag betraktas också företag vars emitterade obligationer är börsnoterade.

8 Specialmotivering

Den föreslagna bestämmelsen innehåller bestämmelser som motsvarar artiklarna 1.a.i och 1.b.i i det genom direktivet om senareläggning ändrade hållbarhetsrapporteringsdirektivet, genom vilka inledandet av skyldigheten att rapportera om hållbarhet senareläggs jämfört med vad som föreskrivs i lag 1249/2023 om ändring av bokföringslagen (ikraftträdandebestämmelsen, 2 mom. 2 och 3 punkten).

Enligt det föreslagna 6 mom. kan sådana stora företag som avses i 1 kap. 4 c § i bokföringslagen och sådana stora koncerner som avses i 6 a § i det kapitlet som ännu inte har varit skyldiga att rapportera om hållbarhet skjuta upp rapporteringen med två år, dvs. till räkenskapsperioder som börjar den 1 januari 2027 och därefter. Enligt bestämmelsen om tillämpningsområdet i 7 kap. 1 § i bokföringslagen ska denna möjlighet gälla också andelslag, kreditinstitut som avses i 1 kap. 7 § i kreditinstitutslagen, försäkringsbolag som avses i 1 kap. 1 § i försäkringsbolagslagen och pensionsstiftelser och pensionskassor som avses i 1 kap. 1 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (946/2021), om de är stora företag eller moderföretag i en stor koncern. I enlighet med direktivet om senareläggning ska bestämmelsen inte omfatta sådana stora företag och moderföretag i stora koncerner som i enlighet med de ursprungliga bestämmelserna i direktivet om hållbarhetsrapportering har varit skyldiga att utarbeta en hållbarhetsrapport för räkenskapsperioden 2024 och har offentliggjort den under innevarande år 2025. Denna ”första rapporteringssvåg” (se tabellen i avsnitt 3) omfattade börsnoterade stora företag och andra betydande sammanslutningar av allmänt intresse i storföretagskategorin (dvs. finansiella institut och försäkringsbolag), förutsatt att de hade mer än 500 anställda.

Det föreslagna 7 mom. gäller den tredje rapporteringssvågen (se tabellen i avsnitt 3) och omfattar sådana små och medelstora företag som har emitterat aktier, obligationer eller andra värdepapper som är börsnoterade, små eller till sin struktur icke-komplexa institut som avses i tillsynsförordningen, captivebolag för försäkring och captivebolag för återförsäkring som avses i försäkringsbolagslagen och samt Sjömanspensionskassan och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt i fråga om deras placeringsverksamhet. Förslaget tillåter en sådan juridisk person att skjuta fram inledandet av rapporteringen till de räkenskapsperioder som börjar den 1 januari 2028 och därefter, och rapporteringen skjuts således upp med två år från det som föreskrevs i det ursprungliga direktivet om hållbarhetsrapportering. Bestämmelsen hänför sig till artiklarna 1.a.ii och 1.b.ii i det genom direktivet om senareläggning ändrade hållbarhetsrapporteringsdirektivet. Detta moment blir dock utan betydelse i fråga om små och medelstora företag om kommissionens förslag till ändringsdirektiv antas, eftersom rapporteringsskyldigheten inte längre skulle gälla små och medelstora företag även om de vore börsnoterade.

Det föreslagna 8 mom. kompletterar möjligheten till senareläggning med en bestämmelse som förtydligar att när möjligheten utnyttjas, ska stora företag och moderföretag i stora koncerner som avses i 1 mom. samt de juridiska personer som avses i 2 mom. iakttä bestämmelserna i 3 kap. i bokföringslagen om registrering och offentliggörande av bokslut och verksamhetsberättelser i stället för bestämmelserna i 7 kap. om digitala förfaranden i samband med dessa åtgärder.

Ikraftträdande. Den föreslagna lagändringen får tillämpas redan under den räkenskapsperiod som har börjat före ikraftträdandet av lagen den 1 januari 2025 eller därefter. Detta är förenligt med syftet i direktivet om senareläggning, trots att direktivet inte innehåller motsvarande bestämmelser utan förutsätter att medlemsstaterna genomför direktivförpliktelse senast den 31 december 2025 (artikel 3.1 första stycket). Bestämmelsen behövs för att undvika en situation där en juridisk person som avses i direktivet om senareläggning skulle vara skyldig att utarbeta en hållbarhetsrapport för räkenskapsåret 2025 i strid med direktivets syfte. Med stöd av förslaget ordalydelse kan juridiska personer själva besluta om sådan retroaktiv tillämpning, så att man inte hindrar frivillig utarbetning av en rapport för räkenskapsåret 2025. Motsvarande bestämmelser finns bland annat i lagarna 991/2024, 605/2024 och 1249/2023 om ändring av bokföringslagen.

9 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen träder i kraft den 1 december 2025 och att den får tillämpas redan under räkenskapsperioder som börjar den 1 januari 2025 och därefter.

10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Lagförslaget har inga konsekvenser för de grundläggande fri- och rättigheterna och det gäller inte heller några andra omständigheter för vars genomförande konstitutionella aspekter skulle ha betydelse.

På de grunder som anges ovan kan lagförslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Eftersom direktivet om senareläggning innehåller bestämmelser som föreslås bli genomförda genom lag, föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av bokföringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
föreslås till ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av bokföringslagen (1249/2023)
nya 6–8 mom. som följer:

Trots vad som föreskrivs i 2 mom. 2 punkten får sådana stora företag och moderföretag i stora koncerner som avses i den punkten upprätta sina verksamhetsberättelser och koncernverksamhetsberättelser utan en sådan hållbarhetsrapport som avses i 7 kap. i bokföringslagen i fråga om de räkenskapsperioder som börjar före den 1 januari 2027.

Trots vad som föreskrivs i 2 mom. 3 punkten får sådana juridiska personer som avses i den punkten upprätta sina verksamhetsberättelser och koncernverksamhetsberättelser utan en sådan hållbarhetsrapport som avses i 7 kap. i bokföringslagen i fråga om de räkenskapsperioder som börjar före den 1 januari 2028.

Trots bestämmelserna i 7 kap. 22–24, 24 a, 25 och 26 § i den lag som ändras genom denna lag ska bestämmelserna i 3 kap. i den lagen iakttas i sådana stora företag och moderföretag i stora koncerner som avses i 2 mom. 2 punkten före de räkenskapsperioder som börjar den 1 januari 2027 och i sådana juridiska personer som avses i 2 mom. 3 punkten före de räkenskapsperioder som börjar den 1 januari 2028.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagen tillämpas på räkenskapsperioder som börjar den 1 januari 2026 och därefter.

Lagen kan också tillämpas på en räkenskapsperiod som har börjat före ikraftträdandet av denna lag, om räkenskapsperioden har börjat den 1 januari 2025 eller därefter.

Helsingfors den 4 september 2025

Statsminister

Petteri Orpo

Arbetsminister Matias Marttinen